

Аналгетици с адюванти - комбинирани аналгетици с кофеин

Thomas Weiser PhD

Преглед, извършен от Cochrane Collaboration, сравнява аналгетичния ефект на обикновен аналгетик с комбинация от аналгетик и кофеин. Добавянето на кофеин значително увеличава процента на пациентите, които са изпитали ефективно облекчаване на болката при всички изследвани болкови състояния. Авторите не откриват доказателства за сериозни нежелани събития, свързани с аналгетика или кофеина.

Действието на доза аналгетик плюс 100 mg кофеин съответства на действието на приблизително двойна доза аналгетик без кофеин. В обичайните количества кофеинът е много безопасен и се понася добре. Възможността за намаляване на количеството аналгетично вещество чрез добавяне на кофеин е предимство при болкоуспокояващите.

Съществува дълга традиция за комбиниране на лекарства с различни механизми на действие. Още в началото на 20-ти век фармакологът Емил Бюрги публикува статии за целевото комбиниране на активни вещества и през 1938 г. написва немската книга „Лекарствени комбинации“. Дори по това време болкоуспокояващите, съдържащи ко-аналгетичния кофеин в допълнение към аналгетик, вече са били на пазара.

Облекчаване на болката при често срещани болкови състояния

Преглед, извършен от Cochrane Collaboration, сравнява аналгетичния ефект на обикновен аналгетик с комбинация от аналгетик и кофеин [1]. Авторите са оценили 25 проучвания с общо 4262 участници. При всички изследвани болкови състояния добавянето на кофеин значително увеличава процента на пациентите, които са изпитали ефективно облекчаване на болката (вж. **Фигура 1**):

- 48% от участниците съобщават за поне 50% от максимално възможното облекчаване на болката след приемане на комбинацията аналгетик плюс кофеин (1033 от 2136; диапазон от 26% до 83%).

Фигура 1 При всички изследвани болкови състояния добавянето на кофеин значително увеличава процента на пациентите, които са изпитали ефективно облекчаване на болката

- 41% от участниците съобщават за поне 50% от максимално възможното облекчаване на болката след прием на аналгетик без кофеин (877 от 2126; диапазон от 6% до 66%).
- RR за комбинацията аналгетик плюс кофеин е 1,2 (95% CI 1,1 до 1,3) и NNT е 14 (9,9 до 24).

Облекчаването на болката е още по-силно изразено в случай на мигрена или главоболие от тензионен тип

Положителният ефект върху намаляването на болката е още по-голям в случаите на главоболие (мигрена и главоболие от тензионен тип):

- 33 % от участниците съобщават за поне 50% от максимално възможното облекчаване на болката след прием на комбинацията аналгетик плюс кофеин (242 от 740; диапазон от 25 % до 83 %).
- 25 % от участниците съобщават за поне 50% от максимално възможното облекчаване на болката след прием на аналгетик без кофеин (172 от 763; диапазон от 21 % до 43 %).
- RR за комбинацията аналгетик плюс кофеин е 1,3 (95% CI 1,1 до 1,5) и NNT е 13 (8,3 до 34).

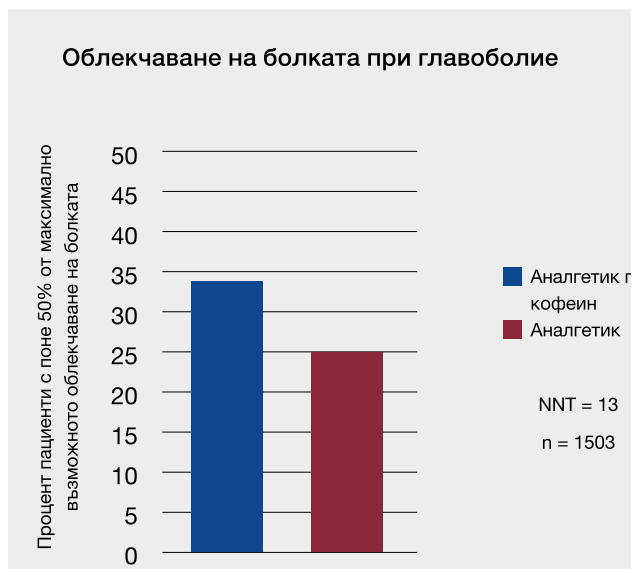
Имаше ясна разлика и в случаите на следоперативна болка, където положителният ефект върху облекчаването на болката беше 60% срещу 51%.

Как влияе количеството добавен кофеин върху действието?

В разглежданите проучвания кофеинът е добавен като ко-аналгетик в дози от 50 до 260 mg. Повечето проучвания използват добавка на кофеин от 100 до 200 mg на доза. Само едно проучване изследва променливо количество кофеин, добавено към доза от 200 mg ибупрофен. Това проучване показва същите резултати, каквито бяха установени и при останалите: дозите кофеин от 65 mg или по-малко изглежда не подобряват аналгетичния ефект, докато дозите от 100 до 200 mg предизвикват значително подобрение в облекчаването на болката. Това наблюдение се отразява и в дозировката на настоящите стандартни комбинирани препарати, повечето от които съдържат 100 mg кофеин.

Колко добре се понасят тези комбинирани препарати?

Авторите на този Cochrane преглед на 25 проучвания не откриват съобщения за сериозни нежелани събития, свързани с аналгетика или кофеина. Поради това те стигнаха до същото заключение като Европейския орган за безопасност на храните (EFSA), чиято оценка отчете, че добавянето на кофеин към аналгетик е малко вероятно

Фигура 2 Кофеин-съдържащите аналгетици показват също значително подобрение в облекчаването на болката по отношение на главоболието.

да доведе до неблагоприятен ефект - при условие, че се спазва препоръчаната доза.

Резюме

Аналгетиците с кофеин превъзхождат аналгетиците без кофеин при остра болка, без да показват съответно повишение на риска от странични ефекти!

Литературна справка

1. Derry CJ, Derry S., Moore RA. Caffeine as an analgesic adjuvant for acute pain in adults, 2014. doi: 10.1002/14651858.cd009281.pub3.

Конфликт на интереси: T.Weiser е служител на Sanofi.

Предоставяне на информация: Медицинският текст и публикацията са финансирани от Sanofi Aventis Deutschland GmbH.

Информация относно ръкописа

Изпратено на: 23.11.2020

Прието на: 01.01.2021

Публикувано на: 30.08.2021